

A balti-tengeri régió új irányok és kihívások elé néz

Az uniós balti-tengeri stratégia (EUSBSR) az Európai Unió által létrehozandó első makroregionális stratégia. Célja az együttműködés és a kiegyensúlyozott fejlődés erősítése ebben a hatalmas, 80 millió lakost számláló térségben, amely az EU népességének 16 %-át teszi ki, és nyolc ország tartozik hozzá (Svédország, Dánia, Észtország, Finnország, Németország, Lettország, Litvánia és Lengyelország).

2016. november 8-án és 9-én a svédországi Stockholmban megrendezték az „Egy régió, egy jövő – a balti-tengeri régió jövőképe 2030-re” nevet viselő 7. stratégiai fórumot. A fórumot Corina Crețu, a regionális és várospolitikáért felelős biztos, Stefan Löfven, Svédország miniszterelnöke és Juha Sipilä, Finnország miniszterelnöke nyitották meg.

Mintegy 1200 érdekelt fél – a nemzeti és regionális kormányzatok, a civil társadalom, a magánszektor, a tudományos élet és a média képviselői – vett részt több mint 40, a 2030-as jövőképet tárgyaló tematikus workshopokon és szemináriumon, amelyekeken megvitaták, hogyan kezelhetnék a jövőbeli trendeket és kihívásokat a makroregionális együttműködés keretén belül.

Crețu biztos szavaival: „Az uniós balti-tengeri stratégia az első makroregionális stratégiaként már hét éve teszi lehetővé az együttműködést olyan kihívások keretén belül, amelyek nemzeti szinten nem oldhatók meg: a tiszta és biztonságos hajózás, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás vagy a jobb közlekedési hálózatok, hogy csak párat említsek. Ugyanakkor további cselekvésre van szükség. Különösen szükség van a megújult és

folyamatos politikai kötelezettségvállalásra, az erőforrások hatékony összevonására és a jobb kommunikációra a stratégia hozzáadott értékének kiemelése érdekében.”

A fórumon egy előrejelző jelentést mutattak be (lásd az alábbi hivatkozást) „**Előretételezés 2030 felé: a balti-tengeri régió felkészítése a jövőre**” címmel, amelynek kapcsán beszélgetés indult arról, hogyan tudná az együttműködés a lehető legjobb válaszokat adni a jövő kihívásaira.

A régióban azonosított fő trendek közé tartoznak a következők:

- ▶ a demográfiai nyomás és a migrációs áramlat megváltoztatása;
- ▶ az ipar megújítása és az innováció;
- ▶ a környezetvédelmi párbeszéd elmélyítése és felkészülés az éghajlatváltozásra;
- ▶ a demokratikus döntéshozatal megváltoztatása és az együttműködés növelése.

A vita egyik fő kérdése az volt, hogy milyen problémákat kell makroregionális szinten megoldani, és melyek azok, amelyek jobban kezelhetőek akár alacsonyabb, akár magasabb kormányzati szinten.

A megerősített makroregionális együttműködés fő területei közé tartoznak a következők:

- ▶ olyan környezetvédelmi és éghajlat-változási kihívások, amelyek kezeléséhez közös fellépésre van szükség;

Juha Sipilä, Finnország miniszterelnöke (a bal oldalon), Stefan Lofven, Svédország miniszterelnöke (a jobb oldalon), valamint Corina Crețu meglátogatják a balti-tengeri stratégia fórumának kreatív hallját >

- közös polgári védelem, amelyhez több ágazat országokon átívelő együttműködésére van szükség;
- kék növekedés a Balti-tenger közös erőforrásainak tekintetében;
- a hajózási szállítás fokozott felügyelete, tekintettel az egyre növekvő szállítási mennyiségekre;
- a hosszú távú együttműködési kultúrák megőrzése, amely az uniós balti-tengeri stratégia (EUSBSR) sikerének kulcsa.

Teljesítmény és lehetőségek

A makroregionális együttműködés keretén belül fellépő jövőbeli tendenciákról és lehetőségekről folyó vita keretén belül mutatták be és vitatták meg a „**Trendek, kihívások és lehetőségek a balti-tengeri régióban**” című jelentést. A jelentés a balti-tengeri régió területi nyomonkövetési rendszerének és a balti-tengeri régió potenciálját mérő mutatójának eredményeit tartalmazza. A két eszköz a balti-tengeri régió jelenlegi teljesítményéről ad képet, és hozzájárult a makrorégió belüli fejlesztési lehetőségekről szóló vitához.

Az aktualizált **balti-tengeri régió területi nyomonkövetési rendszer** jelezte a meglévő egyenlőtlenségek változó jellegét. Nemzeti szinten a balti-tengeri régióra jellemző kelet–nyugat gazdasági szakadék eltűnőben van. Ugyanakkor azonban minden országban a nemzeti szint alatti szinten megnövekedett polarizáció tapasztalható. Jelenleg a legnagyobb szakadék a társadalmi fejlődésen belül áll fenn. A pénzügyi válság a jelek szerint súlyosabban érintette a vidéki térségeket az egyéb típusú régiókhoz képest. Ennek eredményeképpen megnőtt a termelés, a munkahelyek és a lakosság koncentrációja a balti-tengeri régió városi térségeiben. Ezenkívül a jelentés kiemeli a legfontosabb környezetvédelmi kihívásokat, mint a városi levegő minősége és a balti-tengeri eutrofizáció szintje.

A **balti-tengeri régió regionális potenciálját mérő mutatója** rangsorolja és elemzi a balti-tengeri régió mind a 115 régiójának teljesítményét. Ez betekintést nyújt a politikai döntéshozók

számára a regionális erősségekbe és gyengeségekbe, és a régiók közötti összehasonlító tanulmányok készítésére használható. Az index három kategórián alapul: demográfiai potenciál, munkaerőpiaci potenciál és gazdasági potenciál. A listavezető az oslói régió, amelyet a szomszédos Akershus régió követ. A legjobb tízben benne vannak még Svédország, Dánia, Németország és Finnország fővárosi régiói, valamint három norvég régió (Rogaland, Hordaland és Sør-Trøndelag), valamint a németországi hamburgi régió.

A Stockholmban bemutatott másik jelentés címe „Európa teteje – Jelenbeli jólét, aggodás a holnapért”, amely áttekintést ad a balti-tengeri régió gazdasági folyamatairól, ideértve a beruházásokra, a növekedésre és a versenyképességre vonatkozó kilátásokat. A jelentés megerősíti, hogy a Balti-tengert övező országok még mindig előkelő helyet foglalnak el a versenyképesség és az innovációs kapacitás terén, valamint hogy a jólét az egész régióban növekedik. Ugyanakkor azonban gazdasági aggodalmak is fennállnak a régió globális piacokon betöltött pozíciójának folyamatos eróziója tekintetében. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://www.balticsea-region-strategy.eu/>